

denne nu tilkommer Staten eller Forstrandens Eier eller endelig alle Fiskerne i Almindelighed. Man kan nemlig ikke sætte Bundgarn og Ruser med deres Rade uden at komme ind paa grundt Bunde med disse sidste: det ligger i disse Redskabers Indretning. Især maae Nalerusernes Rade bringes nær Landet for at standse Malen, der i Vandringstiden ofte gaar saa tæt op til Kysten, at den ellers vilde gaae indenom Raden og forbi Rusen. Med Bundgarn og Ruser kan man altsaa ikke undgaae at komme ind paa egen eller paa anden Mand's Forstrand; med Naleruser og Vanddragningsvaad maa man endog næsten betragde det tørre Land. Rettighed til at bruge disse Redskaber er derfor altid bleven betragtet som tilhørende Forstrandens Eier (hvor man har fundet det Umagen værd), hvad enten man nu vil tilkjende Kongen (Staten) eller den, hvis Jorder berøre vedkommende Forstrand, Eiendomsretten dertil. Ved mange andre af Kongerigets Kyster ere derfor Bundgarns- og Nalerusestaderne gaaede over til Statskassens eller privat Eie; og denne Indretning stemmer ikke alene med gammel Skik og Retfærdigheden, men den er ogsaa bedst skikket til Fiskeriernes Fremme; thi maatte Enhver sætte disse Redskaber, hvor han vilde, strømmede snart Alle derhen, hvor det bedste Fiskeri fandtes, og den Ene vilde da snart fortrædige den Anden saaledes, at de tilsidst vilde lide Tab og blive kjede af Fiskeriet.

Men selv om Bundgarnet eller Rusen, hvad undertiden kan hænde, med Fordeel lader sig sætte ud fra en Grund, der ikke er landfast, bør Tilladelsen dertil dog ikke gives uden en passende Betaling eller Afgift til Staten; thi, idet jeg sætter et Bundgarn eller en Ruse paa et nyt Sted, berøver jeg ved Lovens §§ 15 og 16 alle andre Fiskere Retten til at komme, ikke alene hvor det faste Redskab staar, men ogsaa i 100 Favnes Afstand rundt omkring samme. Jeg erhverver altsaa et Privilegium paa de andre Fiskeres Bekostning, og et saadant Privilegium maa betales.

Har jeg paa den anden Side ved Kjøb, Forpagtning eller Arv erhvervet mig Ret til et Bundgarns- eller Nalerusestade, saa har ingen Myndighed, Loven eller Administrationen, Ret til at foreskrive mig, hvorledes jeg skal

indrette mine Redskaber, medmindre en Lov herom var gjældende paa det Sted og paa den Tid, Rettigheden overdroges mig. Jeg har tvertimod Ret til at benytte min Eiendom paa fordelagtigste Maade, naar jeg blot underkaster mig den for Alle gjældende Lov om Maffestørrelsen og ikke hindrer Seiladsen.

Ifølge disse Grunde vil det formodentlig være indlysende, at Commissionen i sine Anordninger om Bundgarns- og Rusestader i de umatrikulerede Bunde har paa den ene Side været næsten St. Simonistisk ved at uddele anden Mand's Eiendom til hvem, der vil tage den; paa den anden Side været altsor reactionair; og jeg har kun anført dette Exempel for at vise, hvor let selv de klogeste Folk kunne komme paa Afveie, naar de give sig af med at regjere altsor meget, og hvor vanskeligt ja umuligt det er consequent at gennemføre det Princip, der ligger til Grund for Loven af 1857 — ikke at tale om dets Skadelighed.

C. Nalerfiskeriet

§§ 17—24 ere med Undtagelse af nogle passende Ompostinger og nogle liberale Udvidelser af Liden for og Brugen af de forskjellige Redskaber ligesom i foregaaende Afsnit næsten af samme Indhold som i Lov af 1857, 1860 og 1861. Det maa dog i fuldeste Maal anerkjendes, at Commissionen nu har tilladt at fiske med Enorvaad, Plumpjern og Ram, ligesom ogsaa at den nu har indrømmet Fiskerne næsten al den Tid til at benytte Pulsvaad, Botvaad, Enorvaad og Plumpjern, som de have Leilighed til og Nytte af. Maffestørrelsen og Bidden mellem Flænerne og Tungen i Lysterne samt Bidden mellem Piggene i Rammen maa jeg her ligesom i forrige Afsnit ganske billige, navnlig maa jeg ogsaa ansee Bestemmelserne i § 18 for retfærdige (Overensstemmelse mellem Vaadets og Ruses Maffestørrelse). Den vigtigste og dristigste Forandring, som Commissionen har foretaget sig i dette Afsnit, er imidlertid den ikke ubetydelige Indskrænkning af de „laasede“ Bunde.

Naar man læser Motiverne til § 20 i det nye Lovudkast, bliver man i Begyndelsen særdeles vel tilmode. Man ser, at det Forkerte ved de gamle Bestemmelser om laasede Bunde har været aldeles indlysende for Com-